

[Hartel.]

overset dette Punkt? Har man indhentet Tilslutning fra Landbrugsraad og Industriraad og Grosserer-Societetet til, at de vil være med til det Sisyfosarbejde at udarbejde en saadan halvårlig Plan? Eller er det kun paa forventet Efterbevilling, at man har opretholdt denne Passus i Forslaget?

Den Anke, som stadig har kunnet rettes mod denne Lovgivning, og som ogsaa gælder ved dens Fornyelse, er, at Reguleringsystemet spærrer for Ungdommens Adgang til Erhvervslivet. Den Adgang, der i Henhold til § 8 aabnes for Ny-Importører, er for ringe, og Vilkaarene for Tilgang inden for Købmandsstanden bliver derigennem alt for trænge.

Jeg ser heller ikke, at den Adgang til i vid Udstrækning at benytte Paa Tro og Love-Erklæringer, som omhandles i § 15, er rimelig. Jeg mener ikke, at en saa alvorlig Erklæring skal benyttes i Tide og Utide og i Flæng, selv om det gælder ganske smaa Engagementer.

Naar nu Systemets Fordele fremhæves saa stærkt fra Regeringens Side, mener jeg, at Ministerens Redegørelse godt kunde have indeholdt en Oversigt over, hvilke nye Markeder der er aabnet i Kraft af denne Lovs handelspolitiske Værdi, og hvilke Kvanta det drejer sig om, som man har faaet afsat paa andre Markeder end de hidtil tilgængelige. Ligeledes vil jeg gerne vide, om Overførelsen af en Række Varer til Friliste har belastet Valutakontoen væsentlig mere, end da Indkøbene var bundne. Saa vidt jeg kan se, viser Frilisteperioderne ikke nævneværdige Stigninger. Jeg kender Tallene, f. Eks. for Trælimportens Vedkommende, og dér har der ikke været Tale om forøgede Indkøb i Frilisteperioden, skønt denne faldt sammen med en livlig Aktivitet inden for Byggefagene.

Det eneste, der kan fremkalde overstadige Indkøb i Frilisteperioder, er efter min Mening en let forstaaelig Angst hos Folk for, at Varerne kan gaa over paa bunden Liste og Tildelingerne da pludselig blive formindsket. Netop denne Angst kan faa Folk til at disponere i større Udstrækning, end de ellers vilde, og det samme gælder Frygten for ikke at udnytte deres Kvantum fuldt ud, saaledes at andre maaske faar det, som de ikke selv har udnyttet.

Langt at foretrække for Valutacentrals Monopolssystem med de dertil hørende meningsløse Avancer for dem, der har Attesterne, havde en Rationering af Forbruget været ved en Række betydeligere

Forbrugsartikler — saa havde vi heller ikke haft det kedelige, at de rige og velstillede kan forsyne sig paa de fattiges Bekostning.

Jeg læste med Interesse, at det rationerede Belysningsforbrug havde medført en Besparelse for Københavns Kommune paa, saa vidt jeg husker, 70 000 t Kul, og det maa dog siges at være et meget godt Resultat af en saadan Rationeringspolitik.

Vi faar faktisk aldrig et gunstigere Tidspunkt end det nuværende til at ændre og afvikle Valutasystemet, idet Sælgerlandene, som f. Eks. England, i stor Udstrækning selv kan bruge deres Varer, og Misforholdet mellem deres og vore Salgspriser umuliggør Forretning efter de hidtidige Linier. Den Importfordeling, som maa opretholdes, maa let kunne varetages af Brancheforeningerne, ligesom Grosserer-Societetet og Industriraadet magtede det under Verdenskrigen.

Saa taler man om, at der, hvis man gaar bort fra Systemet, vil opstaa Fare for, at de vældige Indkøb, som satte ind i 1919—21, skal gentage sig. Men der er vist ingen, der i den nuværende Situation tror paa en væsentlig Forøgelse af Reeksporten efter en eventuel Fredslutning. Og da en Fredslutning jo kan komme ret uventet, er der vel heller ingen Købmænd, der vover at disponere i vid Udstrækning, idet man frygter for, at en Fredslutning skal komme og medføre et betydeligt Fald i Priserne. Derimod vil Anvendelsen af de bundne Lister føre til det, jeg nævnte før: at man fuldt ud udnytter sine Kvota uden Hensyn til Priserne, idet man venter, at Hjemmemarkedet, som er lukket, altid kan skaffe en de Priser ind, man har betalt.

I denne Forbindelse vil jeg ogsaa gøre opmærksom paa en uheldig Ting, som burde tages frem under Tysklandsforhandlingerne. Jeg har set Prislisters paa tyske Varer med tilknyttede Rabatlisters, som viser, at den Rabat, der ydes finske og svenske Købmænd, er betydeligt større end den, der ydes danske Købmænd for nøjagtig de samme Varer. Og Grunden er ligetil; fra tysk Side siger man: Danskerne kan sagtens betale denne højere Pris, de har et lukket Marked og ingen Konkurrence — saa lad dem betale, som kan, medens de andre, som ikke har det bundne System, er nødt til at gaa ud i fri Konkurrence om Forbrugerne og derfor ikke kan betale saa høje Priser. — Dette er et meget beklageligt Forhold.

Jeg mener derfor, at alt taget i Betragtning burde den nuværende Situation benyttes til at indlede en Afvikling af dette